

QRZ...

Medlemsblad för NORRKÖPINGS RADIOKLUBB
Maj 2005. Web-QRZ nummer 5

KLUBBINFORMATION

Norrköpings Radioklubb, Nelinsgatan 24 KV. 603 55 Norrköping

Besöksadress: Nelinsgatan 24. Kv.

Klubbsignal SK5BN. 7S5LH. Repeater VHF kanal RV48. 145,600 mHz – SK5BN/R.

UHF – kanal RU368 434,600 mHz – SK5BN/R + skift

Hemsida <http://www.sk5bn.com/>

Aktualiteter

- OBS! SK5BN-Fieldday 2005 genomförs 20 – 22 maj på Tyrislöt camping, Norra Finnö. Boka för övernattnin hos Skärgårdens Camping Tyrislöt 0121-52021. Vill du enbart göra dagbesök så är du också hjärtligt välkommen. Vi hoppas på stort deltagande.
- Månadsmöte första måndagen varje månad utom när veckan sammanfaller med röd dag. Då det blir andra måndagen. Som i år! Beträffande program mm se särskild information i e-post.
- Checka in på SK5BN Trafiknät varje söndag kväll kl. 2115 på Norrköpingrepeaterns frekvens.
- SK5BN har öppet hus varje måndagskväll. Anmäl gärna på trafiknätet söndag kväll.

SK5BN tvåa

Vår klubb med signalen SK5BN blev i april månads aktivitetstest på 144 MHz två bland klubbarna i distrikt 5. Vi blev slagna av SK5AA men kom före SK5DB och SK5BE. Är det inte dags att trimma utrustningarna och att flera ställer upp? Det gäller att köra med laddade muskler.

DX Maraton

CQ-magasinet annonserar nu återupplivandet av CQ DX Marathon som senast gick av stapeln 1948. Tävlningen gäller att kontakta så många länder och CQ-zoner som möjligt under ett helt år. Tävlningen återuppstår nu med start år 2006. Poängräkningen är enkel då endast antalet kontaktade länder och zoner adderas. Varje land och zon kan bara räknas en gång och det finns inga multiplar. Om två stationer kommer på samma poäng gäller att den som tidsmässigt först uppnådde poängtalet kommer först. Den första januari 2006 är det alltså dags att köra radio på ett annat sätt, hålla ordning i loggen och sedan börja addera vad man kört under ett helt år.

Innehåll

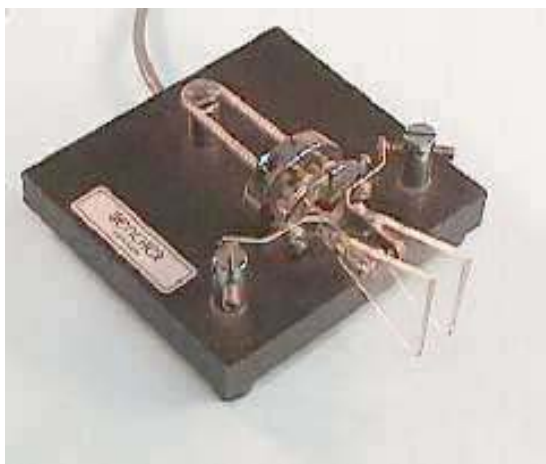
Sid 1	Klubbinformation, SK5BN tvåa, DX-Marathon samt Innehåll
Sid 2	Iambic-nyckling - en berättelse från det sanna CW-livet.
Sid 4	Mer om telegrafi
Sid 5	Fortsättning på serien "En radiohistoria med SM5BFE nu SM6BFE". Nu del 2
Sid 10	Mongoliet – ett eftertraktat land

Iambic – nyckling - en berättelse från det sanna CW-livet eller hur SM5AZS/Lasse lyckades lära sig manipulera sin Bencher

Då jag för en del år sedan köpte min svarta Bencher-manipulator medföljde ett litet särtryck om bl. a. Iambic-nyckling. Detta sporrade mig att på allvar försöka lära mig denna kraftbesparande och snabba nycklingsmetod. Saken var nämligen den att jag kommit i det konstiga läget då jag kunde ta emot (i huvudet) snabbare telegrafi än vad jag felfritt kunde sända med min gamla ICEK-bug. Du kan tänka dig hur frusterande det kändes...

Jag insåg redan från början att det nog skulle bli knepigt pga. dels min tidigare vana med "vanlig" bug och dels min inte alldeles "inlärningsmottagliga" ålder. Men... det lyckades! Och du... det var inte alls så svårt som jag trott. Det tog inte mer än 3-4 veckor med effektiv träning. Och DET var det värt 1000 ggr om!

Med Iambic-metoden utnyttjar man buggens "prick-minne". Buggen ger med båda paddlarna intryckta omväxlande korta-långa tecken. Håller man "långpaddeln" intryckt hela tiden kan man med små duttar på "kortpaddeln" få korta tecken som kilar in mellan de långa. Oavsett var på den långa man duttar så hamnar det korta tecknet exakt rätt! Helt fantastiskt!

Bencher Iambic-manipulator

Vissa tecken lämpar sig väldigt fint för Iambic. Man talar om "Iambic seven" (C, F, K, L, Q, R, Y) eller för oss som har Ä "Iambic eight". Dess bokstäver plus vissa skiljetecken slår sig nästan själva!!

CQ med telegrafinyckel

Det klassiska exemplet på fördelen med Iambic-tekniken är sändandet av bokstäverna C och Q. På vanligt sätt med bugg (utan prickminne) trycker operatören för CQ

Tecknet C

1. Lång sida
2. Kort sida
3. Lång sida
4. Kort sida

Gör paus för mellanrum

Tecknet Q

5. Lång sida (väntar ut två långa)
6. Kort sida
7. Lång sida

Det blir många handviftningar för ett enda litet CQ.

CQ med Iambic-teknik

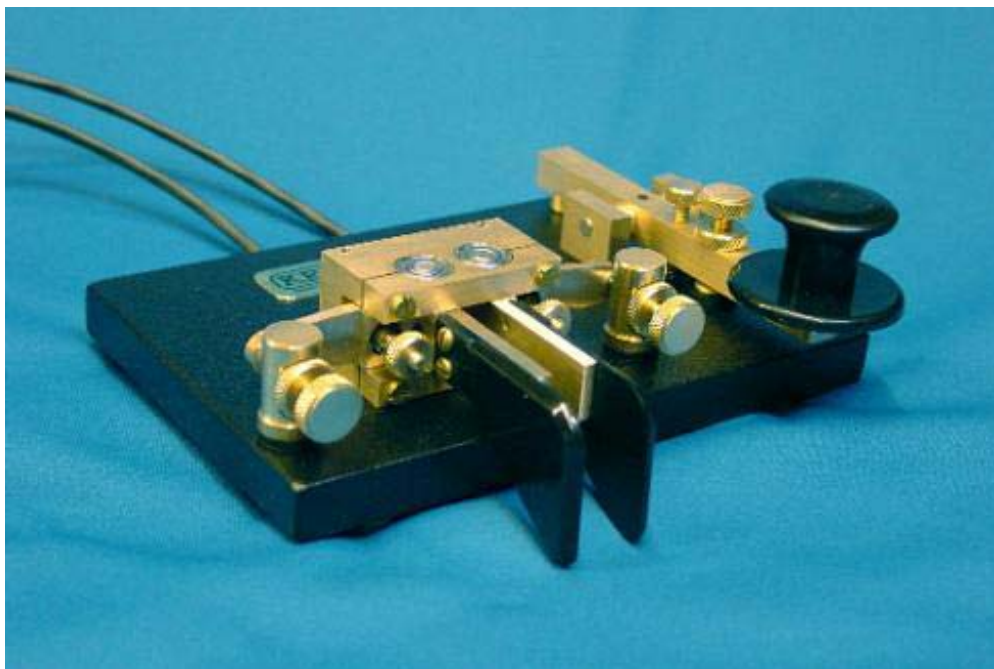
Iambic-killen klämmer ihop paddlarna och ut ramlar ett C! Han tryckte in "långsidan" en microsekund före "kortsidan". Vad hände? Jo som tidigare nämnts så slår buggen omväxlande korta och långa tecken då båda paddlarna trycks in. För att slå bokstaven C måste "långsidan" tryckas in före "kortsidan". Så fort som den andra långa börjat så släpps båda paddlarna. En kort ligger i minnet och efter den långa kommer en kort!

Bokstaven Q tillverkas genom att hålla "långsidan" intryckt hela tiden. Då det andra långa tecknet börjar sändas duttar man till på "kortsidan". Vips kilar ett kort tecken in mellan de långa på slutet. Bokstaven Q är färdig. Och observera - helt perfekt utformad! Alltså

CQ

1. Klämmer ihop och släpper
2. Vilar
3. Klämmer långsidan. Duttar till kortsidan då den andra långa sänds

Man förstår nu lätt att Iambic-killen hushållar med krafterna. Han "nyper" (squeezar) tecknen. Tekniken kallas också för "squeezekeying".

Att kombinera Iambic-nyckling och traditionell handpump är inget att rekommendera under inlärningsstadiet.

Träningsprogram

Är du intresserad? I så fall gäller det för dig att fatta ett beslut - och därefter hålla fast vid detta. Låt Iambicen få en ärlig chans! Koppla genast ur din gamla bug, om denna saknar prickminne. Kort sagt se till att du inte kan köra på ditt gamla vanliga sätt.

Själv fick jag det rådet av SM5CBC/Einar, och gissa att jag är tacksam för detta NU! Jag tröttnade efter två veckors slit och satte in min gamla bugg igen. Men pest och elände, jag kunde inte köra med den heller! He. Nåja, jag kastade in den gamla buggen i garderoben och slet vidare. Det dröjde nu bara några timmar innan Iambictecknen började låta riktigt bra. Den dag jag sedan märkte att jag "nypt" ett tecken utan att använda hjärnan, förstod jag att nu var det väldigt nära. Visst var det lite jobbigt men samtidigt jättekul. Det enda jag idag ångrar är, att jag inte för 20 ÅR SEDAN lärde mig detta!

Alltså: Träna med medhörningen på ditt call, namn, QTH och allt annat vanligt man sänder. Ca 1 timme eller så om dagen ger lön för mödan inom några veckor! Du kommer inte att ångra dig!

Versfot

Slutligen, var fasen kommer Iambic ifrån? Well, ordet härrör från det grekiska ordet iambos och jamb är versfot bestående av en kort och en lång (betonad) stavelse. Kort-lång-kort-lång... har du hört det förut? Femfotad orimmad Iambisk vers kallas vanligen "blankvers" som det står i Nordisk familjebok. Men detta kan ju vara en annan historia.

SM5AZS/Lasse vars gamla ICEK fortfarande ligger i garderoben nöjer sig med sin Iambic. Under bordsskivan sitter dock en s k handpump.

Good luck! Keep CW-ing! de SM5AZS/Lasse

Mer om telegrafi

På den här hemsidan hittar du mer om CW. ÄR man inte intresserad av CW är detta ett bra sätt att träna tyska på.

<http://www.qsl.net/dk5ke/morsen.html>

En radiohistoria med SM5BFE nu SM6BFE

Del 2 1956 – 1962 Med SM5BFE vid Dammkärrstugan i Ålberga

På mitt qth i Norrköping fick jag endast tillåtelse att sätta upp en 2x10 m dipol som fungerade fint på 40 meter, men dx var svårt att köra. Redan då började planerna på att få upp några bättre antenner i vårt sommarqth i Kolmården, nära Ålberga, ca 30 km norr om Norrköping. Mina föräldrar hyrde då ett torp - Dammkärrsstugan - som låg mitt inne i skogen ca 500 m från närmaste granne. En plats som var idealiskt för antennarbeten och som blev ett eldorado under många år för mina antennarbeten och dx-körning. Ett exempel är Juiceburksantenn här utanför stugan och inspekterad av från vänster SM5CNH/Charlie, SM5CBA/Banos som numera har signalen SM5XXH, SM5BFE/Jan och SM5BU/Bengt. Vi hade ett flertal (minst 4) 10 meterstrådar utlagda som motvikter.

Några minnen 1956 - 1957

Många av våra utflykter skedde under vintertid, med snö och kyla, det gällde att sitta vid vedspisen och samtidigt med qso-andet hinna med att lägga in ett vedträ då och då. Det var i början, när vi mest körde på 40 meters bandet, som vi använde en vertikalantenn tillverkad av juiceburkar av plåt, jag vill minnas att det var främst SM5FJ/Bengt som sponsrade denna antenn med idogt juicedrickande. Burkarna var ca 10 cm i diameter och 15 cm höga, så det fordrades ett 60-tal burkar för att kunna löda ihop vertikalen. Operatörer vid dessa tillfällen var ofta SM5BU/Bengt, SM5CNH/Charlie, SM5CBA/Banos.

Ivriga vinteroperatörer 1957, SM5BFE/Jan, SM5BU/Bengt och SM5DUB/Stig.

Även SM5FJ/Bengt kom ibland puttrande på sin moped över skogen från "Gata" (hans sommarstuga).

SM5COH/Kek minns:

Vi hade ju ingen bil de första åren och därför tog vi oss med tåg till Åbergastationen och därifrån vandrade vi 3 till 4 km till stugan – bärande utrustning och mat. Till hjälp fanns en cykel som Jan's föräldrar hade stående vid stationen för familjens behov.

Saknad nätspänning

Klassikern - upplevd och berättad av SM5FJ/Bengt och SM5BFE/Jan:

Det hände sig att nätspänningen var borta när vi kom ut till stugan. Vi följde ledningarna till närmaste bondgård, som låg ca 1 km bort, och frågade om de hade spänning. Va, sa bonden (som var 80+ med glimten i ögat) spänning i böxera? Men krafta är det inget fel på! Glatt gick vi vidare för att kontakta elbolaget.

Första riggen

Framför vedspisen placerades riggen som omfattade en Hallicrafter S-20, PA med 2x1625 + tror att det var kristallstyrd oscillator på 40 m, Vibroplexbug, mikrofon med hemmagjort hölje, och i bakgrunden en nätstabilisator som jag försökte stabilisera nätspänningen men misslyckades då nätspänningen varierade för mycket!!!

Minnen 1958 - 1962

På våren -58 fick jag ta över NEFA's gamla TV-sändare (med PB3/800 i slutsteget) som jag byggde om och kompletterade med en Geloso-VFO.

SM5DUB/Stig minns:

Det var ingen lätt transport med det stora TV-slutsteget (50+ kg) ut till stugan. Det hände naturligtvis på vintern när det inte gick att åka bil ända fram till stugan. VI BAR ALLTSÅ. När orken tog slut förvarade vi slutsteget några dagar i grannstugans uthus 1 km från målet. Efter några dagar när krafterna återhämtat sig så tillverkade vi en släde av ett par skidor och några bräder och då lyckades vi transportera slutsteget den sista biten fram till Dammkärrstugan

I schacket som visas i bilden fanns det knivbrytare med vilka vi manuellt kopplade in rätt antennriktning och högsta signalstyrka. Snabbt! Via en hemmagjord balun, luftlindad monterad på en bräda, kopplades signalerna till sändarens PI-filter. På telefoni bromsgallermodulerades PB3/800, som var en pentod. Detta fungerade bra, även om effekten sjönk till 300W vid foni.

SM5CBA/Banos och SM5BFE/Jan i operatörstagen vid riggen 1962 som då också omfattade en mottagare RME6900. Till vänster ses 2-meterssändaren. V-beamarnas 5-trådiga steg med antennomkastare och balun kan skimras till höger.

Nu började V-beamarna komma upp över gärdena. De optimerades för 20-metersbandet och blev 128 meter långa med ca 40 graders vinkel mellan benen. Med tiden kom det upp 5 stycken fosforbronstrådar som matades med en 5-trådig stege. För att få höjd på trådarna förlängdes träden med toppspiror. SM5CBA/Banos var den givne superklättraren vid dessa tillfällen.

På sommaren -59 påbörjades bygget av ett trätorn, med ca två x två meter i basen. Till slut blev trätornet fyra våningar och ca tio meter högt med en tre elements Yagi för 15 meter i toppen (jag har tyvärr ingen bild men den finns filmad av -fj). Fungerade fint men blåste tyvärr omkull av höststormarna, vi var optimister och trodde inte att den skulle behöva stagas upp!!!

Men min far blev i alla glad för alla brädor som vi sågade upp och sedan blev till god värme i stugan.

Contest

Jag körde ett antal tester från stugan och var bl a top station i den fjärde SAC-testens cw-del 1962.

DXCC

Jag fick mitt DXCC #4372 June 18 1959. Jag hade ca 210 "länder" konfirmerade fram till 1968 därefter bara några enstaka nya.

SM5CBA/Banos minns:

- *Vi hade ett kraftigt brus på 3,5 MHz. Det var järnvägens 16 2/3 Hz som gick in.*
- *SM5FJ/Bengt skulle en gång studera eventuell stående våg i Ålberga med hjälp av en glimlampa. Bengt konstaterade stark signal överallt tills han insåg att anodspänning låg ut på feedern.*

SM5COH/Kek minns:

- *Bonden fick en del bekymmer när det var dags att köra in hö och då han fick lyfta V-beamtrådarna över hölasset. Inte populärt!*
- *Efter den incidenten började vi spira upp björkarna för att få trådarna högre. Bra både för oss och för bonden.*

SM5BFE/Jan minns:

Jag har i efterhand undrat hur mina föräldrar stod ut med våra besök och alla dessa antenner. Det kanske berodde på att de tyckte om det vi sysslade med och mina radioamatörvänner. I regel blev det inte så trångt då de i regel var där under semestern och vid vissa helgdagar. Medan vi hade de flesta aktiviteterna under höst, vinter och vår.

"En radiohistoria om SM5BFE som blev SM6BFE"

Den första artikeln i serien var införd i web-QRZ 2005 nr 1

Här i web-QRZ 2005 nr 5 har du kunnat läsa den andra artikeln

Följ den spännande fortsättningen om antenner som kommer i nästa nummer.

Mongoliet - ett eftertraktat land

En av de länder som är relativt lätt att köra men som det är svårt att få QSL ifrån är Mongoliet. Det är inte så vanligt med QSL därifrån men nu har SM5RN/Derek och SM5AQI/Lennart båda kört JT1BH i februari månad på 21 MHz svensk förmiddagstid. Ett QSL ramlar lätt ner i ett arkiv, finare benämning för kartong, men det här QSL-kortet fyller Mongoliets plats i DXCC-pärmen hos SM5AQI, troligen också hos SM5RN.

Om någon funderar över vad som gömmer sig bakom texten Italian Naval "Old Rhythmers" Club" hittar man info på hemsidan. På <http://www.inorc.it/> ser man att det är en grupp italienska hams som stöder utbredningen och förbättringen av CW. JT1BH är också medlem i Dornod Radio Club, som är den andra radioklubben i Mongoliet och som firade 45 års jubileum förra året. Och då finns det dom som tror att det inte finns amatörradio i Mongoliet.

73's de SM5RN/Derek och SM5AQI/Lennart